

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2009 – Nr. 79.

VRAGEN van de SP van mevrouw A.B.M. Schlebusch betreffende inkomensdaling alleenstaande ouders in de WWB.
(Binnengekomen: 10 december 2009.)

Alleenstaande ouders van wie het jongste kind 18 wordt maar nog studeert, gaan er in inkomen op achteruit omdat de bijstandsuitkering dan wordt verlaagd. Er bestaat weliswaar de mogelijkheid een garantietoeslag toe te kennen, maar de gemeente Groningen compenseert de inkomensachteruitgang niet volledig naar ons is gebleken. Wij menen dat dat wel zou moeten.

Achtergrond inkomensdaling alleenstaande ouders in de WWB

Als het jongste inwonende kind in een eenoudergezin 18 jaar wordt, heeft dit voor de bijstandsgerechtigde ouder tot gevolg dat de bijstandsnorm ‘alleenstaande ouder’ wordt verlaagd tot ‘alleenstaande’. Tevens vervalt voor de ouder het recht op kinderbijslag. Het 18-jarige inwonende kind heeft dan weliswaar recht op een eigen inkomen (studiefinanciering, uitkering, tegemoetkoming onderwijskosten scholieren) maar in veel gevallen is dat inkomen niet zodanig dat hiermee de inkomensachteruitgang van de ouder wordt gecompenseerd.

Omdat het inwonende meerderjarige kind een eigen inkomen heeft, kunnen gemeenten bij het vaststellen van de verordeningen redeneren dat de ouder schaalvoordelen heeft op grond waarvan niet de maximale toeslag à 20% van het Wettelijk Minimum Loon (WML) maar een lagere toeslag wordt verstrekt. Ten aanzien van dat laatste heeft de Centrale Raad van Beroep (CRnB) in 2007 bepaald dat indien een inwonend meerderjarig kind alleen een studietoelage ontvangt, de gemeente de maximale toeslag van 20 % WML moet verstrekken, ‘omdat van kinderen met alleen studiefinanciering niet kan worden verwacht dat ze een substantiële bijdrage leveren aan de kosten van de huishouding.’

Uit correspondentie met de Sociale Dienst in Groningen is ons gebleken dat ook de Dienst van de uitspraak van de CRvB op de hoogte is en in principe de uitkering van de ouder aanvult. Uit een mail van de Dienst: ‘Ik kan mij overigens voorstellen dat we, op grond van het huidige beleid, al rekenend op 90% van het wettelijk minimumloon uitkomen.’ En: “Kosten bedoeld voor boeken, schoolgeld, onderwijsbijdrage e.d. horen dus buiten de berekening te blijven.”

Maar de enige standaard is, volgens diezelfde mail, ‘maatwerk’. Dus wordt per geval gekeken hoeveel toeslag wordt uitgekeerd. En dat kan leiden tot rechtsongelijkheid hebben wij moeten constateren. Tenminste in één geval is niet de volledige toeslag toegekend, maar 80 euro minder. Toen namens de cliënte navraag werd gedaan,

vertelde een medewerker van de Sociale Dienst dat het eigenlijk nauwelijks voorkwam: iemand met een kind dat meerderjarig wordt, die de extra toeslag aanvraagt. Dat komt ons heel vreemd voor, aangezien de ouders met een forse verlaging geconfronteerd worden. Wordt de cliënten wel op het recht van die toeslag gewezen?

Bovenstaande leidt bij de SP-fractie tot de volgende vragen:

1. Is het College met ons van mening dat het inkomen van een alleenstaande ouder in de WWB niet achteruit mag gaan op het moment dat het jongste inwonende kind 18 wordt en deze alleen een studietoelage ontvangt?
 - Zo nee, waarom niet?
 - Zo ja, is het College bereid om de inkomensachteruitgang in de geest van de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep te compenseren?
2. Is het College met ons van mening dat 'maatwerk' niet mag leiden tot rechtsongelijkheid?
 - Zo nee, waarom niet?
 - Zo ja, is het College bereid om de inkomensachteruitgang net als de IGSD Oldambt in soortgelijke gevallen automatisch te compenseren?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 20 januari 2010.

1. Wij vinden ook dat het inkomen van de alleenstaande ouder in de WWB er niet op achteruit mag gaan op het moment dat het jongste kind 18 jaar wordt en het kind lage inkomsten heeft. Ons huidige beleid maakt het daarom mogelijk het gezinsinkomen op hetzelfde niveau te houden als voor het moment waarop het jongste kind 18 jaar wordt. Daarvoor hebben wij een aantal beleidsregels opgenomen.

De uitspraak van de Centrale Raad voor Beroep komt erop neer dat alleenstaande ouders waarvan de thuiswonende kinderen een beurs, een toelage op grond van de WTOS of een inkomen hebben dat lager is dan 50% van het wettelijk minimumloon, niet worden aangemerkt als woningdeler. Dat betekent dat zij een toeslag op de (alleenstaande) norm krijgen van 20% in plaats van een lagere. Het inkomen zit daarmee op 70% van het wettelijk minimumloon. Deze compensatie passen wij sinds jaren toe (dus ook al voor de uitspraak van de Centrale Raad voor Beroep).

Daarnaast wenden wij maatwerk aan om het inkomen van alleenstaande ouders (met kinderen die ouder zijn dan 18 jaar en die een laag inkomen hebben) te compenseren tot 100%. Als het nieuwe gezinsinkomen lager is dan het oude inkomen kennen we de "toeslag voormalig eenoudergezin" toe. De hoogte van deze toeslag is het verschil tussen het oude gezinsinkomen (inclusief kinderbijslag) en het nieuwe gezinsinkomen.

2. Uit navraag bij de IGSD Oldambt is ons gebleken dat men daar geen beleid heeft ontwikkeld om dergelijke gevallen automatisch te compenseren. Met het bieden van maatwerk en op grond van onze beleidsregels moet het in onze optiek mogelijk zijn in alle gevallen (waarin het jongste kind van een alleenstaande ouder in de WWB een studietoelage ontvangt) het nieuwe gezinsinkomen te houden op minimaal het niveau van het oude gezinsinkomen. Daarom stellen wij voor de door u genoemde zaak, waarin een verschil van € 80,- aan de orde zou zijn, nog eens te toetsen aan vorenstaande regels. U kunt daartoe contact opnemen met de heer Derk Jan Janse van de dienst SOZawe (telefoon 050-3675227).